

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTELEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Állami tisztviselők és a szocializmus.

Maholnap már alig lesz város Magyarországon, ahol az állami tisztviselők, tekintet nélkül arra, hogy melyik minisztérium szolgálatában állanak, ne csatlakoztak volna a mozgalomhoz, melynek célja helyzetük javítása. Mintha valami régi szükséglet pótoló és a polgárság által epedve várt új politikai párt bontotta volna ki zászlaját, olyan hatalmas hullámokat ver ez a mozgalom és olyan lelkesedéssel se-reglenek a kibontott zászló köré.

Az ország értelmiségnek színe java, állami-ságunkat kipróbált és erőteljes oszlopoi egy olyan jelszóért lelkesednek, melyet eddigcél nálunk csak a proletáriatus hangoztatott: kenyeret, lehetőleg fehér kenyeret. A szocialdemokratáktól szoktuk csak meg eddig, hogy a nép egy rétegeinek boldogulása érdekében erőteljes modorban appelláljon a kormányra és a társadalomra egyaránt.

Nem hasonlítom és nem is lehet összehasonlítani egymással ezt a két mozgalmat. A szocialdemokratának legerősebb ellensége nálunk az állami tisztviselők kara, mely ugyintelligencia, mint hazafiasság dolgában a vezető elem hivatását teljesíti, nemcsak gyakorlati, de ideális értelemben is. De azt elvitatni nem lehet, hogy a két mozgalom között, ha azokat magasabb szempontból nézzük, vannak rokoni vonások a két mozgalom egyes frázisai egymással párhuzamosak és ezek előtt szemet hunyni nem lehet,

nem szabad. A kérdésnek ezt az oldalát szükséges teljesen megvilágítani, mert az országnak éppen úgy mint a kormánynak tisztán kell látnia e fontos ügyben.

A midőn olyan tényre állunk szemben, hogy az ország lakosságának egy hányada, ebben az esetben vezető eleme, intelligenciája, az állam oszlopoi, igen sok ezer ember egy közös cél érdekében tömörül, lázas gyorsasággal szervezkedik és a saját jól felfogott érdekében öszhangzó egyesítéssel minden követ megmozgatni igyekezik: ez nem az ő házi ügyök ez a társadalom, az ország ügye. Vagyis közgazdasági és politikai probléma, amely megoldásra vár, Igy kell felfogni ezt a kérdést. Közgazdasági és politikai probléma, melynek esetleges rossz megoldása végzetes következményekkel járhat.

A szocialdemokracia a mai, a parlamenti rendszerbe beillenkedő formájában csak ilyen közgazdasági és politikai probléma.

Mi az ok, amely az állami tisztviselők ezen gyors és hatalmas mozgalmát létre hozta? A kenyér az ekzisztencia, a küzdelem a létért. Évtizedek óta állandó a panasz, hogy a magyar állam rosszul fizeti az ő hivatalnokait s kellőleg nem becsüli meg őket. Nem mondom, hogy illetékes helyen nem ismerték el e panaszjogosultságát. Sőt, valahányszor a miniszteri bárzsongról ebben a kérdésben nyilatkozattételre került a sor, az mindig jóakaró és biztató volt.

Nem akarok itt rátérni az okokra, melyek miatt a biztatások annyi időn keresztül meg nem tudtak valósulni. Most sokkal fontosabb a tény, hogy a sok ezer állami hivatalnok, összeáll, szervezkedik és az egész társadalom füle hallatára, szeme láttára oda döngi a magyar állam vezetőinek: kenyeret, fehérebb kenyeret!

Tehát kenyérharc ez. És kenyérharc a szocializmus is.

Ani mégis a két mozgalom között az óriási különbséget teszi, az azon körülmény, hogy ég és föld a különbség a két mozgalomban részt vevő emberek egyénisége és jelleme között. Nevelés, életfelfogás, lélek állapot egészen más a munkás proletáritásnál, mint a zugolódo hivatalnoknál.

De akit magasabb szempontok vezetnek, az úgy találja, hogy ezek a különbségek a részletek keretébe tartoznak, a cél, a szervezkedés a jelszavak lényege itt és amott ugyanegy.

Ne higgyék a magyar állam vezetői, hogy a midőn kezükbe veszik az állami hivatalnokok memorandumait, hogy most egy efemer jelentőségű eseményről van szó. Ledér felfogás lenne ez és súlyos nagy következményekkel járhatna. Ugy kell kezelni a kérdést, mint egy nagy gazdasági és politikai problémát, mert tényleg az is.

A szocialisták már régóta csalogatják a kishivatalnokokat maguk közzé. Most ezek szervezkedtek. Ne kergessük az új szervezetet a szocializmus karjaiba.

SZARVAS és VIDÉKE TÁRSZÁJA.

Kalsorsban.

Sokat jártam s árván jártam
A lét zúgó viharában...
Ifjuságom el se mult még:
Mosolyogni még se tudnék!
... Vállaimat huzza, vonja
Férfiember száz robotja...
Este fáradt lelkem, testem
Szülőimtől messzi estem.
Pihenésre nincsen vágyam
Idegen kéz veti ágyam!

Nyugtalanul forgolódom,
Fontolgatom napi dolgom:
Robotolni meddig kell még?
Haj, de többet is emelnék.
Összerogyna bárha testem
De ami kell, megkerestem!
Hány más boldog halandó van,
Ki dúskálhat földi jóban,
Tétlenkedik bár körültem,
Én meg ifjan... megőszültem!

Hajam egy-egy fehér szála:
Egy-egy álmom bus halála.
Beborult az ég felettem,
Vágyam, álmom eltemettem!

Csókra vágytam: haj, mi dőre!
Koszorura: futok tőle!
Szép álmaim romba dőlnek...
Kenyer kell az — éhezőnek!
Isten veled szép világom,
Most csak élni, élni vágyom!!

S mit most nékem robot járna?
Csak a dijja jól kijárna...
Nem azért, hogy módom légyen
Vagyonygyűjtés: nem eszményem!
Tán akkor is rongyba járnék?
— Mert hol a fény, ott az árnyék —
Jó szüleim csakhogy néktek
Lenne békés csendességtök.
A napi gond sötét árnya
Házatokról messzi szállna!

... Sokat jártam, árván jártam
A lét zúgó viharában...
Ifjuságom el se mult még:
Mosolyogni még se tudnék!
Vállaimat huzza, vonja
Férfi ember száz robotja.
S szülőimtől messze estem...
Este fáradt lelkem, testem,
Pihenésre még sincs vágyam:
— Idegen kéz veti ágyam! —
(Nagy-Kőrös.) Gyököcssy Endre.

Isten hozzád.

— Két évig tartott a viszony. Elvált asszony volt Ilona s Horváth Géza miatt vált el az urától.

A fürdőn ismerkedett meg Ilona Gézával. A férje akkor már a kártyának élt s nagyon elhanyagolta a szegény asszonyt. A szegény asszony pedig sokat sirt s sokat szenvedett. Kisirt szeméj, bánatos arca terhére volt férjének s ez beszélt egy orvossal, hogy bírja rá az asszonyt, menjen fürdőre.

És Ilona végre is beleegyezett. Pakolt, feladatta bőröndjét s elutazott a fürdőbe. Férje a pályaházig kísérte, ott egy könnyű csók kíséretében elbucszott tőle s feltete a vasútra. A szegény asszonyuk pedig két könnyesepp jelent meg szemében, azután megint kettő... a vonat elindult, a férj pedig visszament a kártyasztalhoz, egy nagyot lélegzett s arra gondolt, hogy két hónapig most szabad a vásár.

A szegény feleség pedig ott unta magát a fürdőben. Sehova sem ment a világon, még az ebédjét is a szobájába hordatta. Ezért ugyan kár volt ide jönnie, mondták a többi fürdőzők. A fiatalság pedig leste az alkalmat, hogy a fiatal nőhöz fértőzhessék.

A fiatal asszony pedig várt második vasárnapig, mikor férje az nap sem érkezett, délben megjelent a gyógyteremben a nagy asztalnál. Horváth Géza is ott fürdőzött s ő távoli ismerős volt az asszonykának. Oda sietett hát hozzá s egy üres helyhez vitte. Ezután jöttek a szokásos bemutatkozások s meglőrtént az ismerkedés.

Este már Ilona a zongoránál ült. Nagyszerűen

A Benka Gyula ösztöndíjalap adakozóinak névsora.

Folytatás. Fábri Soma jegyző Szentandrás, Dr. Glasner Jakab orvos Felső Visó, Dr. Kicska Emil orvos Nagybadok, 10—10 K. Alberti-irsai takarékpénztár 5 K. Irsai György Alberti-irsa 4 K. Alberti-irsai és bereceli népbank 3 K. Povázsay Mihály népbank igazgató Tótkomlós, Tótkomlói népbank 4 K. Vandlik Elek Oroszáza, Kunos Béla, Vangyel Mihály, Pintér János jogász, Dr. Steiner Zsigmond, Kunos József, Bulla Sándor Oroszáza, Török József esperes Czegléd, Freitág János lelkész Csorvás, Nagy Károly műegyet. hallgató B.-pest, Veisz Keresztély hivatalnok Uj-Verbász, Buba István Oroszáza, Szalay Kálmán Oroszáza, Kemény Gyula Gyoma, Botka József tanító Tótkomlós, Bukovinszky István Tótkomlós, Dr. Hász Mihály orvos, Pokorny Béla tanító, Chicin Miklós, Dr. Chicin Gyula, Szlovák Gyula, Bakay Gyula Nagylak, Sehabatka Mihály Szarvas, Tóth Jenő böcs. hall. Uj-Verbász, Tyehlyár Károly, Tyehlyár Endre Szarvas, Krcsmárik B.-Csaba, Dr. Szontágh Alberti-Irsa, Bakay Géza, Póhl Gábor, Karancs János, Blaskó János, Harmati János, Sipos Lipót, Perzel János, Dósa Andor Trnyik Terényi János, Pécsi N., Mocskonyi Zsigmond, Hajas István, Magister Glasner Armin, Buck Adolf, Golián Soma, ifj. Salacz Ferencz, Robitzek Károly, Sziehta Tivadár, Elefánt Mihály, Goldmann J., Kristóph János, Elefánt János, Bodnár József, Süveges Pál, Zsilinszky Endre, lelkész, Csepreghy György esperes Csaba, Kovács János tanító, Uhrin Károly tanító, Gajdác Mihály tanító és Povázsay Zsigmond tanító, B.-Csaba. 2—2 koronát. Az adakozók névsorát folytatjuk.

Ujdonságok.

— **Kitüntetett néptanítók.** Azon néptanítókat, kik a magyar nyelvet odadó buzgósággal, sikerrel tanítják és terjesztik „Békésvármegye Közművelődési Egyesülete” szabályrendeletileg megállapított évi jutalom díjakkal szokta kitüntetni. Az egyesületnek ez évben ezen célra kiküldött kisebb bizottsága dr. Lukács György főispán elnöke alatt Rezey Szilvius kir. tanfelügyelő javaslatára a következőket tüntette: ki a 300 koronás díjat Brozik Lajos szarvasi, a 200 koronás díjat Povázsai Gábor tótkomlói, a 150

tudott bánni hangszerrel. A legszebb hangokat csalta ki a zongorából. És Horváth Géza észrevette, hogy a családott nő fájdalma hangzik ki a szép melancholikus játékból. És olyan gyengéden, figyelmesen bánt Ilonával, mint egy beteggel. És Ilona egészen ellágyult...

Már vége lett a szezonnak s a férj egyszer sem mutatkozott, csak kétszer pénzt küldött Ilonának s három-négy levelet irt kurta rövidséggel. Horváth és Ilona kölcsönös szerelmet fogadtak egymásnak s Ilona az ő kíséretében utazott haza.

A pályaudvaron újra künn volt a férj. Sietett neje elébe. De Ilona Géza karján jött férjéhez.

A férj bement Géza pedig megvallotta, hogy ő s Ilona szeretik egymást, váljon el hát nejétől, hogy egymásé lehessenek.

A férj egyet huzott a vállán, végig nézte Gézát, gnyosan tekintetett nejeire, azután otthagya őket, ment a kártyaasztathoz.

Ilona pedig anyjához szállt míg a férj összeszedte vette a saját holmiját s átengedte a közös lakást Ilonának. A válóper pedig megindult s szerencsésen rövid kimenetelű is volt, senki sem akadékoskodott, csakhamar kimondták a válást.

Míg a válóper tartott, reszketett Horváth Géza, hogy nem válasszák el ilonát férjétől, midőn kimondták a válást, eltűnődött, hogy mi következik most már? Hát feleségül kell venni Ilonát! feleségül vegye? Ez kissé ijesztőleg hatott Horváth Gézára. Hisz eddigi a szeretője volt, most a feleségévé tegye? Hisz semmi szükség már arra.

— Ilona pedig kétségbeesetten sürgette a házasa-

koronás díjat Paulenda János szarvasi, a 100 koronás díjat Czirbusz Endre kondorosi ág. ev. tanítók kapták meg. Az ovónők közül 50—50 koronával lettek megjutalmazva Mihály Emma szarvasi és Tassy Róza mezőberényi ovónők.

— **Eljegyzés.** Neu Annuska kisasszonyt öz. Neu Emánuelné bájos leányát eljegyezte Markovi Ede ceglédi pénzügyi titkár. Gratulálunk.

— **Football mérkőzés** lesz Szent István napján Szarvason a szarvasi és csabai labdarúgók csapatai között. A csabaiak Áchim Károly tornatanár vezetése mellett rándulnak át hozzánk.

— **Vizbefut.** Jansik Mihály szarvasi jómódu általában ismert gazda ember f. hó 15-én azzal távozott el hosszúrosi tanyájáról, hogy átmegegy a szentesi határban lévő másik birtokára. Bejövén a városba, kiement a macózugi szőlőjébe honnan az út rövidsége miatt a holt körösön akart át gázolni. Csütörtökön pedig egy 50—55 év körüli férfi tetemet fogtak ki a vízből s csak hosszas puhatlódlózás után tudták fentnevezett személyazonosságát megállapítani, a mennyiben hozzátartozói a tanyán gondolták lenni Jancsik Mihályt.

— **Tűz.** Öcsödön Szabó Lajos tulajdonát képező biztosítva volt buza asztag f. hó 16-án valószínűleg gyufával való gondatlan bánás miatt kigyuladt. Dacára a vízből és a nagy segítségnek 4 óra hosszáig tartott a tűz. A kár 2000 korona.

— **Hymen hír.** c. alatt a „Szarvasi Lapok” mult számában azt hangoztatja a cikk írója, hogy mi hamis hymen hírekkel „kedveskedünk” olvasóinknak. Annyi a való e cikkben, hogy lapunkban a valóságnak meg nem felelő hymen hír (11 év leforgása alatt kettő) tényleg lett közölve, de azt a megjegyzését az írónak, hogy mi azzal olvasóinknak kedveskedni akartunk volna csakis rosszakaratú rágalomnak minősíthetjük. Mert fel kell tételeznünk arról, a kinek ezen közleménye, a „Szarvasi Lapok”-ban szerencsés volt napvilágot látni, hogy jól tudja, miszerint a laphoz beküldött csekélyebb jelentőségű hírek tartalmának valóságáról a szerkesztőségnek nem mindig van alkalma meggyőződést szerezni s hogy a beküldők téves, sokszor szándékosan ilyen információját ellen gyakran nincs más védelem, mint a tudósítók tisztességérzete. Csupán állításunk igaz voltának illusztrálására említjük fel, hogy ugyanazon eljegyzési hírt, mely miatt a „Szarvasi Lapok”-ban a jelen felszólalás történt, egy tekintélyes megyénkbeli lap szintén közölte. — De ugy-e kedves cikkíró ur, nem érdemes ott polemizálni, hol vagy a rosszakarat, vagy talán a tapasztalatlansággal (?) állunk szemben.

— **A helybeli III-ik kerületi oroda** teljesen elkészülvén, f. hó 16-án a vállalkozó által a községnek átadott.

— **Vesztett kutya** garázdálkodott a napokban Szarvason. A vesztett eb megmarta Munkácsy Pál államvasuti hivatalnokot kit gyógykezelés végett felszállították a budapesti Pasteur intézetbe.

ságot s ezzel a sürgetéssel csak a szakítást tette elérhetőtlenebbé s ennek kimenetelét gyorsította meg.

Egy szép napon Géza helyett egy levél jött: el van foglalva, ennyit mondott a levél. Ez azután mindgyakrabban megismétlődött s egyszer csak egy heti szünet után Géza levélben jelentette Ilonának, hogy a miniszter egy félévi tanulmányuttra küldte, addig is egy meleg Isten-hozzádot kiált feléje.

Ilona nem felelt egy betűt sem, hanem felment a miniszteriumba. Ott a hivatalban kereste fel Gézát. Ezt roppant kellemetlenül érintette a látogatás. De Ilona azzal nem törődött.

— Csak egy kérésem van Önhez. Tanulmányuttra megy?

— Igen holnap este utazom Ilona.

— Milyen tanulmányuttra?

Hát a külföld nagyobb városait kell meglátogatnom, hogy

A nő szavába vágott: külföldi

— Hogy az önhez hasonló gazembereket tanulmányozza? Mondá erős hangon.

— Ilona ezt a hangot megtiltom, kiáltott Géza.

A nő azonban nem ijedt meg az embertől s ernyőjét arcába csapta a fiatal embernek, úgy hogy rögtön kiserkedt a vér. Azután hidegen mondta:

Mehet tanulmányujára. Az Isten hozzád-ot már az arcába vágtam. Szólt Ilona s hazaballagott, hogy kis szobájában leborulva zokogja el második és felejtetetlen csalódását.

— **Vadászterületek bérbeadása.** Szarvas nagyközség tulajdonát képező vadászterületeket f. hó 16-án adták bérbe 6 évre összesen 1306 koronáért.

— **Libalopás.** Vas Mihályné békési asszonynak 26 libáját hajtottak el egy éjszaka. A libákat most Szarvason Takács Imrénél találták fel, a kit a csendőrség ki is vallasott, azonban a lopást tagadja és azt állítja, hogy a libákat egy ismeretlen embertől vette. A nyomozás erőlyesen folyik.

A vármegyei közkórházi bizottság f. hó 13-án tartott ülésében beosztotta a közkórházi alkalmazottak által f. évben engedélyezni kért szabadság időket és az elmebetegok colonialis foglalkoztatása kérdésének tanulmányozásával és javaslattétellel egy küldöttséget bizott meg.

— **Dr. Fábry Sándor** alispán, a májusi közgyűléstől nyert hat heti szabadságidejét f. é. július hó 16-án megkezdte. Távolléte alatt dr. Bodoky Zoltán vármegyei főjegyző helyettesíti.

— **Főherceg az aratási ünnepen.** Békés Csabáról írják, hogy Ottó főherceg fia Károly Dobozra utazott, hol Wenkheim Dénes vendége. Délelőtt az erdőben vadászott, délután aratási ünnep volt, a melyen tizenöt gabonás szekér és ötszáz ünneplőbe öltözött munkás vonult el a kastély előtt énekelve és Károly főherceget éltetve, a ki az erkélyről nézte a ritka látványosságot. Délután hat órakor ökrösítés és tánc volt, melyet a grófi család kíséretében a főherceg késő estig nézett. Minden egyes fáklifényűnél mulató csoportot megtekintett. Minden munkás pénz jutalmat s egy liter bort kapott. A lányok díszítésre régezyer méter nemzeti színű szalagot kaptak.

— **A békéscsaba-békés vésztoi vasut** előkészítési munkálataival megbizott küldöttség a vármegye alispánjának elnöke alatt f. é. július hó 13-án ülést tartott, melyen elfogadta a vasut részles terveit és költségvetését, a mely szerint a 39 kilométer hosszú vasut összes költségei 700,000 koronára rugnak. Megállapította a bizottság az érdekeltség jegyzékét és elhatározta, hogy ezeket a szükséges hozzájárulás megajánlása céljából megkeresi.

— **Képesítő vizsgálatok.** A gőzgépkészítő és gőzkazánfűtők aradi vizsgáló bizottságának elnöksége tudtul adja mindazoknak, a kazánfűtői, lokomobil kezelői vagy stabil-gép kezelői vizsgát óhajtanak tenni hogy e vizsgálatokra a jelentkezések az aradi iparteleülgyelőség (Rákóczy- és Forray-utcák sarkán) intézendők. A vizsgálatok pedig minden hónap második és negyedik vasárnapján délelőtt 8 órától a m. kir. áll. szakiskolában (Nagy-körút 12. szám) tartatnak meg.

CSARNOK.

Álom.

Bocsánatot ne emlegessünk,

Egymás szemére mit se vessünk!

Én már egy cseppet sem csodálom,

IIogy a mit éreztem csak álom.

Csak álom volt hiru szerelmünk,

Álom, hogy egymást érti lelkünk;

Álom, hogy én tebenned élek

És hogy miután képzelelélek.

Szívem ki nem kerülte sorsát.

Költői ábránd, nagy botorság:

Azt hittem, mint a szürke golya,

Lehetek kis kunyhó lakója.

S míg magam ily tervvel gyötörtem,

Merészen a felhőbe törtem;

Fenn szárnyalék, te lenn maradtál,

Mannára vágytam — s kávét adtál.

Kerestem a nagy utra társat

S a köznap ünnepekre lázadt

Nem más, csupán virág az asszony,

A kit a férfi leszakasszon.

Rudnyánsky Gyula.

Ne légy oly büszke.

Ne légy oly büszke, szép szerelmem,

Mert én beléd bolondulék,

Mert te vagy az első szívemben,

Az én szerelmem búborék.

Oh ugyanaz a láng mi mostan,
Már egyszer engem égetett —
Tudom előbb-utóbb kilobban
És elfeledlek tégedet.

Tihamér.

Vallomás.

Hat éve járok számkivetve.
Betegen, árván, egyedül.
Hat év után sötét utamra
Az első fény sugar derül.

Ha még ragyog... s én szövk újra
Ábrándos, boldog, terveket,
De holnap, ah, ki tudja holnap
Már mindent elveszithetek.

Lantos.

Nyugalomban.

Bihary Balázs itélőtáblabíró megülvén hivatalnokosdásának ötven éves jubileumát, meghatva mordított köszönetet az üdvözlő küldötség szónokának a lelkes ünnepelesért, valamint Ó Felsegének is, aki lü alatti valóját érdemtelennül tüntette ki, a királyi tanácsai címmel. S miután késő éjnek idején hazajött a tisztelére a Vidám Szerencsenhez címzett vendéglőben rendezett banketról: levelet írt az igazságügyminiszter ó exelenciájának, tudatván vele tiszteletteljesen, hogy megrokkant egészségi állapota miatt lemond hivataláról.

Azt hiszem, az volt az első valótlanosság, amit a táblabíró ur tudva állított valaha. Tudniillik, hogy ó rokkant lett volna. Olyan egészséges volt, mint a makk. A harminc esztendő alatt a bírósági helyiségek fülledt szobáiban, az ifjúkori nélkülözésének semmit nem ártottak vas idegzetének.

Harminc esztendő óta egyforma egészségének örvendett. Dehát valamivel csak meg kellett indokolni a lemondást, miután nem várta be a negyven esztendő szolgálati időt, amiért aztán teljes nyugdíj jár.

— Eh, gondolta Bihary, a kegyelmes ur tizenkét esztendeje nem látott engem. Együtt bíróságtunk a törvényszéknél. Azóta ó miniszter lett, én táblabíró — elfelejtett az engem úgy, mintha soha sem látott volna.

S ebben tökéletesen igaza volt Bihary Balásznak. Elég gyorsan intézték el kérvényét s jubileuma után egy hónappal ott ült a főtéri Korona kávéház nagy ablakánál, vastag szivarból eregette a füstöt s önelégült kárörvendéssel fogadta hivatalba siető kollegáinak s egykori alantásainak köszönését.

— Mentek robotolni, mentek intrikálni, gondoltam. Aztán hozzáfűzte.

— No, nekem elég volt.

Bihary Balázs, tudta, mit csinál, midőn a teljes nyugdíj jogosultsága előtt penzionáltatta magát. Nem volt neki érdemes tovább szolgálni.

Ötvenkét esztendő volt, izmos s érezte, hogy élvezni tudja még az élet örömeit. Takarékosan élt, még az 1000 forintos albirói fizetéséből is félre tudott tenni néhány tizedet, hisz senkire nem kellett költenie; agglegény maradt, szülei már gyermekkorában meghaltak. Így gyűlt össze néhány ezer forint. Aztán amiről senki nem tudott néhány hónap előtt az égből potytyant elé valami harmincezer forintocská. Örökölt egy nagybácsitól, akit soha nem látott. A néhai falusi uzorás volt, három község lakossága átkozta el a pénzt, amit halomba gyűjtött. Egy napon megütötte a guta s csak annyi ideje maradt, hogy elmondhassa az ágyához hívott hivatalos embernek, miszerint unokaöccsére hagyja minden vagyonát.

Bihary Balázs fölvetta az örökséget s szépen a takarított ezresekkel mellé tette a takaréka. Kényelmes gondatlan élet mosolygott feléje, kárpótlás a munkában és a föllebvalók iránt érzett keserőségekben eltelt életért.

A szabadság első két három hónapja úgy elrepült, mint egy álom. Pompásan érezte magát. Odahaza reggelizett. Aztán sétára indult a városban. Bejárta a nagy piacot s olyan gyönyörűséggel élvezte a dolguk után látó futó emberek bongását. Aztán vagy látogatást tett, vagy haza ment, civasni a kedvenc lapját. Megebédelt, s nyomban a kaszinóba ment, ahol már régi cimborák várták a tarokkártyával. — Este vendég lőben vacsorázott, s ha akadt jó társaság, bizony elmulatozott a nyugalmazott táblabíró ur a hajnali órákig is.

Egy ilyen vidáman eltöltött éjszaka után ballagott hazafelé Bihary, mikor az a baleset érte, hogy megbotlott valami apró-cseprő gödörben, aminő a helyi lapok örökös fájdmára, bizony sok van a Rákóczy Ferencz fejedelem utcában. Elbukott és oly szerencsétlenül, hogy kifecamodott a lába. A nyoszörgő urat úgy találta meg az éjjeli őr s haza szállította.

Bihary Balázs most volt beteg életében először. Igaz, nem volt nagy betegség. Fájdalmas műtéttel igazították helyére a lábát, de azután jó volt minden. Csakhogy éppen ágyban kellett maradnia az összekötött lábával. S naphosszat ott feküdt egyedül szobájában. Mert az ápolónőt, aki vén, csúf és barátságtalan volt, már harmadnapra elkergette. Inkább magányosan feküdt odahaza. Igaz, hogy hébo-hóba meglátogatták jobbarátai, ismerősei, az első hetekben gyakrabban, de azután már ritkábban, amint az történni szokott. S a beteget napról-napra jobban gyötörte az unalom, a magány.

Megunta az olvasást, étvágya a hosszas fekvés miatt nem volt. Ugy feküdt ott az ágyban, mint a rab a börtönében. Vendégeit, akik hébo hóba látogattak el hozzá meggyűlölte, mert mindegyiknek arcáról leolvasta a mehetneket és hogy éppen muszájból, tisztességtudásból jöttek hozzá.

A nyugalmazott táblabíró ahogy ott feküdt az ágyban szomorúan, töprengve, rájött arra a neki új igazságra, hogy a munkátalan szabadság és a gondatlan ekzisztencia, nem minden. Kell még hozzá sok, ha az ember megelégedetten akar élni. S ebből a kiindulási pontból aztán tovább fűzte a gondolatait. S bus töprengéseinek tizenhatodik napján kitért belőle a keserű szemrehányás.

Miért is nem házasodtam meg!

S lehuntya sremeit. Az ellustult fantázia lázas muakába fogott. A nyugalmazott táblabíró elképzelte: hogyan lenne most, ha neki felesége volna. Az asszony szép, szelid, tiszta, világoskék köténynyel, kövér, fehér kezekkel ott sűrű-forog az ágya mellett. Megigazítja a vánkását. Megsimítja a homlokát.

— Nincs lázad?

— Kell-e valami öregem?

Aztán lejön a fia, a legidősebb. Lábuhegyen lép az anyjához, s a fülébe sug valamit. Bizonyára pénzt kér a huncfut, mert elvesztet a latin nyelvtana, a tanár már észre vette, hogy nincs könyve s haza akart akergetni az iskolából. A beteg boldogan nézi őket. Az a gyerek szakasztott az apja. A feje az orra, válla állása. S oda akar szólni az asszonynak:

— Add neki oda azt a kis pénzt, én is így csaptam be az anyámat...

...Huss! huss!... A szellemek elszálltak. Bihary Balázs fölnyitja szemét s megérti s sivár valót. Forró könnyek szöktek a szeméből.

— Nincs asszony! Nincs asszony.

Az asszony! az asszony! Az álomlátás óta ez foglalkoztatta szüntelen a beteg lelket. Husz esztendő óta, amikor átesett az utolsó szerelmi kalandon melyben egy járásbírói irnok kikapós felesége játszta a főszerepet, Bihary lelkét nem foglalkoztatta az asszony témája. Eszébe nem jutott soha a házasodás, mintha a szíve elszáradt volna az akták között. S most fölébredt álmából a szív és lázasan követelte a jogait.

Bihary Balázs fölgyógyult. Mint a régi, életerős férfi kelt fel a betegágyból. S életmódját egészen megváltoztatta, asszonytársaságba járt. Meghívatta magát a zsurokra, bálokra, multságokra, még a templomba is eljárt vasárnap délelőttként: asszonyt látni. Szándékát nem is titkolta barátai előtt.

— Meguntan a legénységet, házasodni akarok

Az emberek eleinte csodálkoztak rajta, aztán lebeszélői igyekeztek. Bihary ilyenkor keserűen kifakadt ellenük:

— Hát nekem nincs jogom a boldogságra? Hát olyan vén vagyok én?

— Nem vagy vén, de mégis az vagy. Azt hiszed te ötvenkét esztendő aktamoly, hogy találsz olyan asszonyt, aki szeressen. Ha vén már nem tud szeretni és csak kosztra jön hozzád. A fiatal pedig megcsal.

— Azt csak biztatók rám! Felelte a nyugalma zott táblabíró önérzettel.

S kereste minden felé az asszonyt. Azt az egyet, akit az Isten neki teremtett. Mikor barátai látták, hogy fele sem tréfa a dolognak, ellátták jótanácsokkal utbaigazítással. Hogy ide ne járjon, oda ne járjon, ne higgyen, ha es logatják valami lányos házba, óvakodjék attól a fiatal özevgytől, mert annak szegény apja, beteg anyja van. Azok is rászakadnának. Bihary Balázs nem utasította vissza a jó tanácsokat, csak böltingatott a fejével.

— Majd meglássuk, mondogatta s legényesen pödörített egyet a bajuszán.

S egy szép napon hire ment egy nagy szenzációnak.

Bihary Balázs feleségül veszi a Korona kaszírfrájlját Milikét, a szöket, akinek a hadnagyok udvarolnak.

— Lelövöm azt, aki a menyasszonyomat bírálgatja, ordította Bihary, mikor a szörnyűlködő kifakadásokat hallotta. Elveszem. Azzal vége: Enyém a felelőség. Boldog akarok Ienni.

Míg az esküvő ideje elérkezett, két párbajt vívott meg a menyasszony becsületéért. Az esküvő a városka gunykacaja között ment végbe.

Boldog volt-e Bihary Balázs, nem-e kitudja azt. Ugy gondolkodott magához emel egy nőt, aki mindent neki köszönhet. Ez talán megbecsüli. És aztán szép és kedves volt a Milike.

Két hónap mulva megszökött az asszony egy szintársulat komikusával.

Biharyt azóta nem látta senki abban a városban. Éj idején hurcolkodott el a hetedik vármegyébe, ahol senki sem ismeri. Abban a városban is volt törvényszék.

Bihary alig, hogy letelepedett fölkereste a törvényszéki elnököt s bemutatkozott neki:

Miben lehetek szolgálatára, collega ur kérdezte az elnök.

Elnök ur, adjon nekem valami díjnoki állást. Nem azért, mintha rá volnék szorulva, mert hál Istennek elég vagyonom van. De megutáltam ezt a honye életet.

És Bihary Balázs, a nyugalmazott táblabíró buzgón másolgtja az aktákat: A díjnok kollegák gyakran hallják a kifakadását. Hej miért is mentem én nyugalomba a negyven esztendő előtt!

Szombatos Elemér

Innen-onnan

Foglalkozás.

— Mivel töltöd a napjaidat, Géza?
— Hát ha unatkozom, akkor pörölök a feleségemmel, ha pedig jó kedvem van, pörölök az anyósommal.

Kisértés.

— Igazán borzasztó, hogy az ember nem tud szabadulni a kisértéstől.
— Mi történt?
— Kinéztem az ablakon, hát arra jött egy matróz egy parafa mentő-övyvel. Persze azonnal ki kellett huznom a dugót a palackból és ittam is mig tartott a palackból.

A vő hizelgése.

Vő: Efé be jó szímben van ma, kedves anyósom! Modelt ilhetne akármely kínai festőnek!
Anyós: Milyen szeretetreméltó ma, kedves vóm uram! És miért éppen kínaiak?

Vő: Mert azok leginkább sárkányokat festenek.

Köszönet.

A törvényszék 15 évi fegyházra ítelt egy 60 éves gonosztevőt. Ez meghajlik és meghatott hangon így szól:

— Köszönöm alássan az uraknak, hogy még 15 évig hagyják élni!

Ama bizonyos becsület.

— Szörnyőség: hetek, hónapok óta sehol egy párbaly híret se hallani.

— Mán bizonyosan nincs is becsületes ember.

Időjárási jelentés 1901. július 20-ig.

Nap	Csapadék 24 ó, alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kő- zép	
13	2.4 eső zivatar	20.7	24.5	18.0	21.1	d. u. 26 46 eső ziv.
14	3.9 eső	20.8	27.2	19.0	22.3	d. u. 26 45p 36 eső
15		22.0	30.2	21.0	24.4	
16		21.8	31.5	23.0	25.4	
17		21.6	27.5	23.2	24.1	
18		20.0	29.2	19.4	22.9	
19		19.8	31.8	31.8	25.6	

Szarvas 1901. jul. 20.

Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért Samuel A. a kiadó.

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becsés tudomására hozni, hogy a főgymn. uszódája a nyár folyamán a következő rendben áll a nagy érdemű közönség rendelkezésére:

Reggel 4—7-ig férfiak,

„ 7—³/₄9-ig hölgyek.

„ ³/₄9—10-ig a Szarvason időző diákok.

„ 10-től d. u. 1-ig férfiak részére.

D. u. 2—4-ig fiu gyermekek.

„ „ 4—5-ig leány gyermekek részére.

„ „ 5—estig a nők részére, uszó óra.

A zöld fürdő egész nap férfiak rendelkezésére áll. Végül midőn a nagy érdemű közönség becses pártfogását kérem, egyszersmind van szerencsém tudomásul adni, hogy mint az előző években, ugy e nyár folyamán is uszó leckeiket adok jutányos áron.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Konrad János.

-821 végreh. sz.
1901

Arverési hirdetmény.

A szarvasi kir. járásbírósnak 1901 évi V. 354/1. sz. végzése folytán Dr. Szemző Gyula ügyvéd által képviselt Tóth Kálmán végrehajtató részére ifj. Zvara Pál végrehajtást szenvedett ellen 331 K. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával alperestől lefoglalt és 605 K-ra becsült ingóságokra a szarvasi kir. járásbírósnak 1901. V. 354/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Szarvas község határában az V/66. sz. tanyán leendő megtartására határidőül 1901. évi július hó 26-iknapjának délután 3 óráját kitűzöm, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, sertések, méhek, széna s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Felhívom tehát mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnnek, hogy elsőbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig nálam írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Szarvason, 1901. évi július hó 13-án.

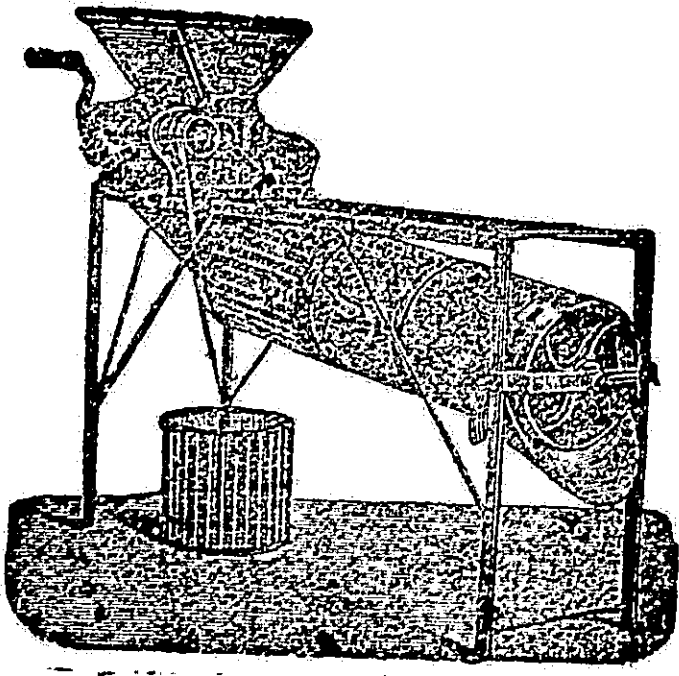
Magyar Mihály,
kir. bírósági végrehajtó.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

-Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz. Margithíd és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lence osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerint osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökhöz átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

→ Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek. →

A Pálkás-féle házban 509.
hsz. alatt egy csinosan berendezett

butorozott szoba

kiadó.

Értekezhetni lehet a
kiadóhivatalban.

Clayton & Shuttleworth's
mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legújabb árak mellett ajánlatnak:

Legjobb és gőzcsepplőgép-készletek
továbbá jármű-csepplőgépek, jöher-csepplő, tisztító-rostál, konkoly-nyomó, keverő- és aratógépek, szénakijelő, boronák.

Columbia-Billy
legjobb szarvasgép,
szarvasgép, répvágó,
kulturisz-mezőgazd.,
daráló, öngyújtó,
egyetemes acél-akár.

2- és 3-vasú ókák és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kérésre bérmentve küldetnek.

Lincolni társaságunk a világ legnagyobb
locomobil- és csepplőgép-gyára.

A K I

lakást keres ● ●

vagy kiadó ● ●

lakása ● ●

van ● ●

A K I

valamit venni ● ●

vagy eladni ● ●

akar ● ●

A K I

egy szép üveg ● ●

kaput venni ● ●

akar ● ●

a legjobb eredményt érheti el a

„SZARVAS és VIDÉKE”

hirdetéseit

utján

Beliczey-utca 11 sz.

